

Daniel Pennac

Cazul Malaussène
I
M-au mințit

Traducere din limba franceză și note
de Gabriela Vieru

POLIROM
2025

Cuprins

I. Cea mai tare	9
II. Nu-mi place cazul ăsta cu Lapietà.....	43
III. Adevărul adevărat.....	93
IV. Fetița.....	149
V. Ce avea Lapietà de zis	191
VI. Cazul Malaussène.....	219
VII. Întoarcerea.....	259
<i>Listă de nume</i>	311
<i>Mulțumirile mele</i>	321

Liouchka a apărut în spatele căpitanului. Musafirilor li se oferă o cafea, chiar dacă sunt ofițeri de poliție. Ariana a clătinat imperceptibil din cap. Își dorea să înceapă fără niciun accesoriu.

— Matassa, i-a spus ea lui Titus. Eu sunt Ariana Matassa. Sora Șopârlăi*.

O, Doamne! Șopârlă! Ce amintire veche! Liceul Pierre-Arènes* din Montrouge. Colegi de clasă dintr-a noua până într-a douăzeci și una. Titus își amintește de Șopârlă, cu încheieturile sale uriașe și corpul îngust. Șopârlă era cățărător. Întotdeauna se agăța de pereți. O ventuză. În timpul ultimei vacanțe școlare, Titus îl însoțise pe două sau trei stânci. Numai gândindu-se la asta amețea și i se strângeau coaiele. Ce plăcere să ai pentru așa ceva? Să vezi lumea de aproape, a răspuns Șopârlă. Cu nasul lipit de perete! Așa bine încât a ajuns să pătrundă de-a dreptul lumea, vreau să zic. Spărgător. De locuințe. Clădirile haussmanniene. Până într-o noapte când a fost împușcat de un lunetist anonim. Tipul trăsesese de la distanță cu o pușcă cu lunetă. Mai întâi o mână. Șopârlă a rezistat o vreme, dar un al doilea glonț i-a spulberat cealaltă mână. Băieții de la balistică au măsurat distanța. La patru sute de metri, ușor ieșită în afară, fereastra unei camere mobilate, închiriată pentru o noapte sub un nume fals. De acolo s-a tras. Aceeași armă a fost folosită și în cazul uciderii lui Rufus Argoussian, care făcea ceva foarte important, cam la aceeași oră, dar nu în același loc, a doua zi. Nu a existat nicio legătură între cele două cazuri. Șopârlă fusese împușcat de un

tehnician care-și ajută unealta. Nimic personal. Doar scrupulos.

Așadar, Claudia Cardinale, surioara Șopârlei.

— Îmi spuneai văru’.

Nu verișoara, văru’, da, își aminti acum Titus. Sau culicinus. Pentru că la paisprezece sau cincisprezece ani fata era numai brațe și picioare, cu un bust filiform; un țânțar din acela filiform, supradimensionat, care nu mușcă. Titus o ajutase la teme de două sau trei ori, era adevărat, când se dusesse în vizită la Șopârlă.

— Fără să ceri nimic în schimb.

Aluzia Arianei la o anumită monedă de schimb cerută de puștii plini de coșuri din clasa ei. Libertatea bucală a Arianei l-a nemulțumit pe fratele ei. Cel mai rău, spunea Șopârlă, era că ea nu vedea nimic rău în asta („E normaaaal, doar m-a ajutat la maaaate!“).

Nu e cu puțință, a meditat Titus. Da, trece viața peste trupurile noastre, dar nu ne schimbă atât de mult! Se hotărăște să o întrebe direct:

— Când te uiți în oglindă, văruțule, te recunoști? Adică, fetița care erai, o regăsești?

— Mă uit rar.

— Imposibil. Când vrei să semeni atât de mult cu o imagine, te uiți obsesiv în toate oglinzile.

— Titus, vezi vreo oglindă în jurul tău? Vreun dulap? Vreo măsuță de toaletă? Ceva de genul ăsta? Chiar și pe tavan?

Nu. Draperii, perdele, chinezării, o îngrămădeală de antichități pseudo-asiatice, o falsă dezordine. Nu prea

multă lumină. Sclipiri de aur, luciri de mătase, purpură lăcuită, mai degrabă cald decât luminos, învăluitoare, somptuos, închis. Fără oglinzi.

— Cu moaca ta de Christopher Walken și pardesiul de cașmir, sunt sigură că te privești în oglindă mai des decât mine. Spune că nu-i așa, dacă te ține.

Trebuia să recunoască faptul că se înfrumusețase puțin înainte de a veni.

— Vezi tu, în cazul meu, asta se întâmplă dimineața, în budoar. Georges îmi face fața asta în fiecare zi de când ne-am cunoscut. La vârsta la care am început să am forme în jurul scheletului, semănam, ce-i drept, cu Claudia Cardinale din *A fost odată în vest*. El a făcut restul. Astăzi durează cam trei ore. În fiecare an, durează un pic mai mult. Dar Georges pretinde că îi va da de cap.

Make-up artiști, coafeze, manichiuriste și maseuze soseau în fiecare dimineață pentru a-i oferi lui Georges Lapietă imaginea definitivă pe care și-o făcuse despre Ariana Matassa la vârsta de șaptesprezece ani și pe care aceasta i-o arăta doar lui, sau aproape doar lui.

— Cam câte poze cu mine ai văzut în presa de scandal?

La drept vorbind, niciuna. Pe hârtie lucioasă, Georges Lapietă apărea aproape întotdeauna singur. În ultima vreme, cu jucători de fotbal.

— Vezi? Acest tablou este pentru Georges. Când va fi acasă, îl va putea vedea și el. Două dintre make-up artiste sunt de la Comédie-Française, iar a treia lucrează

pentru Mnouchkine. Dacă te vei apleca vreodată peste sicriul meu, Titus, o vei vedea pe Cardinale a lui Sergio Leone. Vrei o cafea?

După părerea ei, prezentările au fost făcute. S-a ridicat în picioare și s-a strecurat pe coridor. Titus a auzit-o spunând: „Liouchka, vrei să ne faci două cafele, te rog?“. Când s-a întors, în timp ce se așeza, a întrebat:

— De ce te-ai întors? Inițial am crezut că a fost pentru că mă recunoscuseși. Dar iată că, de fapt, e vorba despre altceva.

— Da.

— Primul interogatoriu nu te-a satisfăcut?

— Nu.

— Totuși, nu v-am mințit.

— Nu, dar n-ai spus totul.

— Așa mă gândeam și eu.

*

Lui Menotier, ea îi povestise despre cei patru: Ménes-trier, Ritzman, Vercel și Gonzalès. Îi cunoștea, oare? Puțin, relații de afaceri, administratorii grupului LAVA pe care i-a avut invitați la cină de două sau trei ori împreună cu nevestele lor. Nu, în ultima vreme nu s-au mai văzut, nu, Georges nu se mai are bine cu ei, chestia asta cu concedierea, de fapt nu prea a vrut să fie concediat, credea că LAVA încă putea fi optimizată. Georges e un bun consultant! Drept urmare, ca să-i tachineze, a întârziat intenționat la ridicarea cecului. S-a dus în

bermude și în șlapi, cu o undiță. O undiță de pescuit? Da, l-a rugat pe Tuc să-i aducă o undiță și un aftershave foarte... Tuc? Fiul nostru, Tuc. Așa l-a poreclit Georges: Treburi de Utilitate Colectivă. E un băiat tare dedicat. Ce să facă cu o undiță? De dragul nepotriviriiiiii! Lui Georges îi place să se joace cu asta, îi place să agite apele. Vorbim și cu Tuc? Bineînțeles. Liouchka, poți să-l trezești pe Tuc, te rog?

Iar puștiul apăruse, adăugându-și răspunsurile la cele ale mamei sale, pe un ton la fel de târăgănat ca al ei. Tatăl său îi împrumutase rabla de Clio ca să meargă să ridice cecul. Totul făcea parte din farsă. Cu ce se ocupă? El? Tuc? Cu ce se ocupă? Cu nimic, domnule comisar! Mă întreține tatăl meu până când își vor permite copiii mei să mă întrețină. Chicoteli la Ariana. Grimase la Menotier. Tuc se corectează: Haideți, mă, că glumeeeeesc. Cu un tată ca al meu, ce vreți să fac? Studii de afaceri, bineînțeles. Și îți place? O să-mi placă atunci când voi întoarce banii cu lopata, deocamdată sunt încă dependent de ai mei.

— Nu-l ascultați, domnule comisar, Tuc este foarte preocupat de independența lui, a corectat Ariana. A ajuns la vârsta micilor joburi. Pe lângă studii, gătește niște preparate pe cinste pe care mai apoi le livrează unei clientele fine de gurmanzi. Așa își câștigă banii de buzunar.

(„Banii de buzunar“, își notează căpitanul Adrien Titus...)

— Apropo, mi-ați găsit mașina? Am nevoie de ea pentru livrări.

Menotier dădea drumul unor răspunsuri standard.

— Departamentele noastre lucrează din greu în acest sens.

Cu toate astea, a lăsat să-i scape o notă personală când a dat de înțeles că mama și fiul nu prea se arată alarmați:

— Nu sunteți îngrijorați?

Ca să trăiești în aceeași casă cu Georges Lapietà, cel mai bine e să n-ai o fire anxioasă, a răspuns mama. Iar fiul a dat o dumă pe care Menotier nu a înțeles-o prea bine:

— Altfel, mi-aș fi ales un alt tată, vă dați seama.

Iar mama a concluzionat:

— Georges scapă mereu din toate. Sigur că sunt îngrijorată, dar în cantități rezonabile.

*

În drum spre casă, Menotier trecuse direct la ordine: Titus, vreau ca acea mașină să fie găsită cât mai repede, ne-am înțeles? Și vreau s-o facem să vorbească, iar la întâlnirea de mâine să nu care cumva să n-am totul pe tavă. Căpitanul Adrien Titus își scosese tutunul, hârtia și o bucătică de ciocolată nepaleză. În ciuda gropilor, a sfărâmat ciocolata pe un pat de tutun turcesc. Știa că nu va merge la întâlnirea de a doua zi. Dentist, chipurile. Silistri îi va ține spatele. El se va întoarce să o tragă de